

คติชนกับการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยลื้อ
บ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

นางสาวพุ่มพวง อภิวังค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2550
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**FOLKLORE AND THE CONSTRUCTION OF ETHNIC IDENTITY OF TAI LUE,
BAN HUAI KON, AMPHOE CHALOEM PHRAKIAT, CHANGWAT NAN.**

Miss Pumpuang Apiwong

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Thai**

Department of Thai

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2007

Copyright of Chulalongkorn University

500397

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คติชนกับการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยลื้อ บ้านห้วยโก๋น
อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

โดย

นางสาวพุ่มพวง อภิวงค์

สาขาวิชา

ภาษาไทย

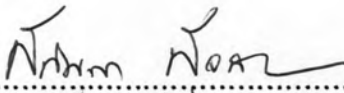
อาจารย์ที่ปรึกษา

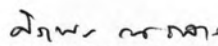
รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราพร ณ ถลาง

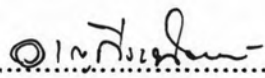
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโท

..... คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.ธีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุกัญญา สุจนาย)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิราพร ณ ถลาง)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อารดา กิระนันท์)

ผู้พิมพ์ อภิวงค์ : คติชนกับการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยลื้อ บ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน. (FOLKLORE AND THE CONSTRUCTION OF ETHNIC IDENTITY OF TAI LUE, BAN HUAI KON, AMPHOE CHALOEM PHRAKIAT, CHANGWAT NAN) อ.ที่ปรึกษา: รศ. ดร. ศิราพร ณ ถลาง, ๒๒๘ หน้า.

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์การใช้ข้อมูลคติชนในการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยลื้อ บ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน โดยได้รวบรวมข้อมูลภาคสนามทางคติชนประเภทต่าง ๆ ของชาวไทยลื้อ วิเคราะห์บทบาทของคติชนในการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ ตลอดจนวิเคราะห์ปัจจัยและบริบททางสังคมที่มีผลต่อการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยลื้อ บ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ผลการศึกษาสรุปว่า คติชนประเภทต่าง ๆ ของชาวไทยลื้อ บ้านห้วยโก๋น ได้แก่ คำานาน ความเชื่อ พิธีกรรม การแสดง การแต่งกาย และหัตถกรรมพื้นบ้าน มีบทบาทในการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยลื้อ ชาวไทยลื้อได้อาศัยคำานานในการแสดงความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่กลุ่มชาติพันธุ์ไทยลื้อมีเหนือกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ ใช้ความเชื่อเกี่ยวกับผี เป็นกลไกในการสร้างตำนานทางชาติพันธุ์ และใช้ความเชื่อทางพุทธศาสนาเป็นเครื่องมือช่วยยกระดับสถานภาพทางสังคม ชาวไทยลื้ออาศัยพิธีกรรมในการสร้างความสืบเนื่องและมั่นคงทางวัฒนธรรม ใช้การฟ้อนเจิง ดบมะผาย และการขับลื้อเป็นเครื่องมือนำเสนอความเป็นกลุ่มชนผู้มีศิลปวัฒนธรรมที่ประณีต ใช้การแต่งกายรูปแบบไทยลื้อประยุกต์ช่วงชิงความเป็นผู้เหนือกว่าในเวทีสาธารณะ และใช้งานหัตถกรรมพื้นบ้านประเภทผ้าทอไทยลื้อ เพื่อสื่อให้เห็นความผสมกลมกลืนระหว่างอัตลักษณ์ดั้งเดิมและอัตลักษณ์ประดิษฐ์

ผู้วิจัยพบว่า นโยบายระดับโรงเรียน คำานาน อำเภอ และการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มชาติพันธุ์อื่นๆ เป็นบริบททางสังคมและเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทยลื้อ บ้านห้วยโก๋น อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา ๒๕๕๐

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

4880178022 : MAJOR THAI

KEY WORD: FOLKLORE / ETHNIC IDENTITY / TAI LUE / NAN

PUMPUANG APIWONG : FOLKLORE AND THE CONSTRUCTION OF ETHNIC IDENTITY OF TAI LUE, BAN HUAI KON, AMPHOE CHALOEM PHRAKIAT, CHANGWAT NAN.
THESIS ADVISOR: ASSOC. PROF. SIRAPORN NA THALANG, 227 pp.

This thesis aims at studying the role of folklore in constructing the ethnic identity of Tai Lue in Ban Huai Kon, Chaloeam Phrakiat District, Nan Province. The researcher collected Tai Lue folklore and analyzed the role of folklore the in constructing Tai Lue identity. The researcher also analyzes the social factors that influence the construction of ethnic identity of Tai Lue in Ban Huai Kon.

The study reveals that myths, beliefs, rituals, performance, costumes and crafts of Tai Lue, Ban Huai Kon play the roles in constructing Tai Lue identity. Tai Lue use myths to express power relation with other ethnic groups. They use spirit beliefs in constructing ethnicity, and use Buddhist beliefs as a tool in upgrading their social status. Tai Lue use rituals to transmit and maintain their culture. Folk performance, such as Fon Joeng - Tob Maphab and Khub Lue, are symbolically expressed to present their sophisticated art and culture. Tai Lue costume style is instrumental to express their superiority in public space. In addition, Tai Lue textiles reflect the integration between their traditional identity and the newly invented identity.

It is found that the policy at the school, sub- district, and district levels together with the relations with other ethnic groups are important social contexts and factors that influence the expressing of the ethnic identity of Tai Lue, Ban Huai Kon, Chaloeam Phrakiat District, Nan province.

Department Thai
Field of study Thai
Academic year 2007

Student's signature.....

Advisor's signature.....*Siraporn Nathalang*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความเมตตาของ รองศาสตราจารย์ดร. ศิราพร ณ ถลาง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยเลือกทำวิทยานิพนธ์ทางด้านนี้ อาจารย์คอยให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น และตรวจแก้ไขสิ่งบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยตระหนักและซาบซึ้งในพระคุณ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุกัญญา สุจฉายา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อารดา กิระนันท์ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็น คำแนะนำต่าง ๆ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รวมทั้งคณาจารย์ในภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ทุกท่าน ที่ช่วยจุดประกายความรู้ในด้านภาษาและวรรณคดีให้แก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณพระเทพพร กัลยาณสิริ เจ้าอาวาสวัดห้วยโก๋น และขอขอบพระคุณชาวไทยเชื้อ บ้านห้วยโก๋นทุกท่าน ที่ให้ความเมตตาเอ็นดูและช่วยเหลือผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลภาคสนามทำให้งานวิจัยสำเร็จลุล่วง รวมทั้งขอขอบคุณ ผู้อำนวยการวิชัย กิจโร ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมพระราชทานเฉลิมพระเกียรติ และเพื่อนครูทุกท่านที่มีส่วนสนับสนุนให้ผู้วิจัยได้มีโอกาสมาศึกษาต่อ

ขอขอบคุณคุณพวงมาน มุลทรัพย์ คุณจิรฉัตร วิมุตติสุข รวมทั้งเพื่อน ๆ น้อง ๆ ทุกคน ที่คอยให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้วิจัยเสมอมา ทั้งในขณะที่ศึกษาอยู่ในรั้วมหาวิทยาลัยร่วมกัน และในขณะที่ผู้วิจัยได้กลับมาทำหน้าที่ครูในจังหวัดน่านแล้ว ขอขอบคุณคุณแสนหิ วรสันติวงศ์ ผู้คอยเติมเต็มแรงใจให้กับผู้วิจัยให้มีกำลังฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ อย่างเข้มแข็ง

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของคุณพ่ออินทรี อภิวงศ์ และ คุณแม่แพร อภิวงศ์ บุพการีผู้ให้ชีวิตและเป็นแรงผลักดันให้ผู้วิจัยมีความมุ่งมั่นพากเพียรจนสำเร็จการศึกษา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนที่.....	ฐ
สารบัญแผนผัง.....	ฑ
สารบัญภาพ.....	ฒ
บทที่	
๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาของปัญหา.....	๒
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๕
สมมติฐานของการวิจัย.....	๕
ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๖
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๗
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๗
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๘
๒ ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สังคมและวัฒนธรรมของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ	
จังหวัดน่าน.....	๑๖
๑. จังหวัดน่าน.....	๑๖
๑.๑ ประวัติและความเป็นมาของจังหวัดน่าน.....	๑๖
๑.๒ สภาพทั่วไปของจังหวัดน่าน.....	๑๗
๒. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ.....	๒๐
๒.๑ ประวัติและความเป็นมาของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ.....	๒๐
๒.๒ สภาพทั่วไปของอำเภอเฉลิมพระเกียรติ.....	๒๐
๓. ตำบลห้วยโก๋น.....	๒๔
๓.๑ ประวัติและความเป็นมาของตำบลห้วยโก๋น.....	๒๔
๓.๒ สภาพทั่วไปของตำบลห้วยโก๋น.....	๒๔

บทที่

๓.๓ ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกลุ่มชาติพันธุ์ในตำบลห้วยโก๋น.....	๒๕
๔. บ้านห้วยโก๋น.....	๓๐
๕. ประวัติและความเป็นมาของชาวไทยลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๓๒
๓. คติชนประเภทต่างๆ ของชาวไทยลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๓๔
๑. คำานาน.....	๓๔
๑.๑ คำานานควายเขาแสง.....	๓๕
๑.๒ คำานานคนลื้อ ลาว ขมุ เป็นพี่น้องกัน.....	๓๖
๑.๓ คำานานปู่แดนย่าแดน.....	๓๖
๑.๔ คำานานเจ้าพ่อม้าขาว.....	๓๗
๑.๕ คำานานเจ้าพญาหลวงหาญ.....	๔๔
๑.๖ คำานานเจ้าพญาจอมผา.....	๔๔
๑.๗ คำานานเจ้าตุ้มหอม.....	๔๕
๑.๘ คำานานการตานก้วยสลาก.....	๔๖
๒. ความเชื่อ.....	๔๗
๒.๑ ความเชื่อเกี่ยวกับผี.....	๔๗
๒.๒ ความเชื่อเกี่ยวกับโหราศาสตร์.....	๕๖
๒.๓ ความเชื่อเกี่ยวกับพุทธศาสนา.....	๕๕
๓. พิธีกรรม.....	๖๑
๓.๑ พิธีกรรมเกี่ยวกับการเลี้ยงผี.....	๖๑
๓.๑.๑ พิธีเลี้ยงเจ้าพ่อม้าขาว.....	๖๒
๓.๑.๒ พิธีเลี้ยงเจ้าพญาหลวงหาญ.....	๖๕
๓.๑.๓ พิธีเลี้ยงเจ้าพญาจอมผา.....	๗๓
๓.๑.๔ พิธีเลี้ยงเจ้าตุ้มหอม.....	๗๕
๓.๒ พิธีกรรมเกี่ยวกับเรื่องเคราะห์.....	๗๘
๓.๒.๑ พิธีส่งเคราะห์เฮิน.....	๗๕
๓.๒.๒ พิธีส่งเคราะห์บ้าน.....	๘๐
๓.๒.๓ พิธีส่งเคราะห์ส่งจน.....	๘๒
๓.๒.๔ พิธีส่งเคราะห์ส่วนตัว.....	๘๔
๓.๒.๕ พิธีส่งเคราะห์นรา.....	๘๕
๓.๒.๖ พิธีบูชาเทียนลดเคราะห์.....	๘๖

บทที่

๓.๓	พิธีกรรมเกี่ยวกับเรื่องขวัญ.....	๘๗
๓.๓.๑	พิธีสู่ขวัญคนเจ็บไข้.....	๘๘
๓.๓.๒	พิธีสู่ขวัญคู่บ่าวสาว.....	๙๓
๓.๓.๓	พิธีสู่ขวัญบุคคลที่จะจากถิ่น.....	๙๔
๓.๓.๔	พิธีสู่ขวัญบุคคลสำคัญในชุมชน.....	๙๕
๓.๔	พิธีกรรมในระยะเปลี่ยนผ่าน.....	๙๗
๓.๔.๑	พิธีแต่งงาน.....	๙๗
๓.๔.๒	พิธีเกี่ยวกับความตาย.....	๙๙
๓.๔.๓	พิธีขึ้นเฮนใหม่.....	๑๐๐
๓.๕	พิธีกรรมเกี่ยวกับการผลิต.....	๑๐๑
๓.๕.๑	พิธีदानข้าวใหม่.....	๑๐๑
๓.๕.๒	พิธีจุดบั้งไฟบูชาเทวดา.....	๑๐๑
๓.๕.๓	พิธีदानสบน้ำ.....	๑๐๔
๓.๕.๔	พิธีแฮกไข่.....	๑๐๖
๓.๖	พิธีกรรมทางพุทธศาสนา.....	๑๐๙
๓.๖.๑	พิธีตั้งธรรมหลวง.....	๑๐๙
๓.๖.๒	พิธีสงกรานต์.....	๑๑๕
๓.๖.๓	พิธีदानก๋วยสลาก.....	๑๑๗
๓.๖.๔	พิธีตีพระดาหลวง.....	๑๒๒
๔.	การแสดง.....	๑๒๕
๔.๑	การฟ้อนเจิง คบมะผาบ.....	๑๒๕
๔.๒	การขับด้อ.....	๑๒๗
๕.	การแต่งกาย.....	๑๓๑
๕.๑	การแต่งกายของผู้ชายไทลื้อ.....	๑๓๑
๕.๒	การแต่งกายของผู้หญิงไทลื้อ.....	๑๓๒
๖.	หัตถกรรมพื้นบ้าน (งานทอผ้า).....	๑๓๖
งานทอผ้ากับผู้หญิงไทลื้อ.....	๑๓๖	
วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า.....	๑๓๗	

ขั้นตอนการทอผ้า.....	๑๓๘
เทคนิคการทอผ้า.....	๑๓๙
การทอผ้าขึ้น.....	๑๔๑
การทอผ้าเพื่อประโยชน์ใช้สอยทั่วไป.....	๑๔๓
การนำผ้าทอไปประยุกต์ใช้.....	๑๔๗
๔. การสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๔๘
๑. บทบาทของคติชนในการสร้างอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ของชาวไทลื้อ	
บ้านห้วยโก๋น.....	๑๕๑
๑.๑ ด้านาน : การสร้างสำนึกทางชาติพันธุ์และภาพสะท้อน	
ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่เหนือกว่า.....	๑๕๑
๑.๒ ความเชื่อเรื่องผีและความเชื่อทางพุทธศาสนา: กลไกใน	
การสร้างสำนึกทางชาติพันธุ์และการยกระดับสถานภาพ	
ทางสังคม.....	๑๕๙
๑.๒.๑ ความเชื่อเกี่ยวกับผี: การสร้างสำนึกชาติพันธุ์ไทลื้อ...๑๖๐	
๑.๒.๒ ความเชื่อเกี่ยวกับพุทธศาสนา: เครื่องมือยกระดับ	
สถานภาพทางสังคมของชาวไทลื้อ.....	๑๖๘
๑.๓ พิธีกรรม: การสร้างความสืบเนื่องและมั่นคงทางวัฒนธรรม.....	๑๗๐
๑.๓.๑ พิธีเลี้ยงผีประจำหมู่บ้านและผีประจำคุ้ม: กรรมสิทธิ์	
ชุมชนของคนไทลื้อ และกระบวนการสร้างความ	
แตกต่างจากคนลัวะ ขมุ เหาะ และคนเมือง.....	๑๗๑
๑.๓.๒ พิธีส่งเคราะห์ : สื่อสะท้อนภูมิปัญญาและ	
โลกทัศน์ของกลุ่มชน.....	๑๗๖
๑.๓.๓ พิธีสู่ขวัญ : เครื่องยืนยันความคงอยู่ของ	
วัฒนธรรม.....	๑๗๙
๑.๓.๔ พิธีแต่งงาน : ภาพสะท้อนกลุ่มชนที่ให้ความ	
สำคัญกับระบบความสัมพันธ์ทางเครือญาติ.....	๑๘๕
๑.๓.๕ พิธีเกี่ยวกับความตาย : การปรับเปลี่ยนอัตลักษณ์	
ให้สอดคล้องกับยุคสมัย.....	๑๘๗

บทที่

๑.๓.๖	พิธีขึ้นเอนใหม่ : ภูมิปัญญาในการดำเนินชีวิต ของชาวไทลื้อ.....	๑๘๘
๑.๓.๗	พิธีกรรมเกี่ยวกับการผลิต : วิธีชีวิตที่สอดคล้อง สัมพันธ์กับธรรมชาติ.....	๑๘๘
๑.๓.๘	พิธีกรรมทางพุทธศาสนา : ความพยายามในการ สืบสานอัตลักษณ์ของกลุ่มชน.....	๑๘๑
๑.๔	การฟื้นฟูเจดีย์ คบมะผาบและการขับลื้อ : เครื่องมือนำเสนอ ความเป็นกลุ่มชนผู้มีศิลปวัฒนธรรมอันประณีต.....	๑๘๕
๑.๕	การแต่งกายแบบไทลื้อประยุกต์: อัตลักษณ์ที่ผ่านการ เลือกสรรและนิยามใหม่เพื่อช่วงชิงความเป็นผู้เหนือกว่า ในเวทีสาธารณะ.....	๑๘๗
๑.๖	ผ้าทอไทลื้อ: การผสมกลมกลืนระหว่างอัตลักษณ์ดั้งเดิม และอัตลักษณ์ประดิษฐ์.....	๒๐๕
๒.	ปัจจัยและบริบททางสังคมที่มีอิทธิพลต่อการสร้างอัตลักษณ์ทาง ชาติพันธุ์ของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๒๑๐
๒.๑	นโยบายระดับโรงเรียน ตำบล และอำเภอ.....	๒๑๐
๒.๒	การมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มชาติพันธุ์ขมุ ลัวะ เหาะ และคน กลุ่มอื่น ๆ	๒๑๒
๕.	บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	๒๑๕
	รายการอ้างอิง.....	๒๒๐
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	๒๒๗

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ ๑	แสดงจำนวนประชากรแต่ละคุ้มในหมู่บ้านห้วยโก๋น.....	๓๑
ตารางที่ ๒	การถือฤกษ์ยามของชาวไทลื้อ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการทำมาค้าขาย.....	๕๗
ตารางที่ ๓	การดูฤกษ์วันดี วันเสีย ของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๕๗
ตารางที่ ๔	การดูตำราวันหล่มหลวง ของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๕๘
ตารางที่ ๕	ตารางเก็บห้องแสดงตัวฟังตัวจนของคน	๘๒

สารบัญแผนที่

	หน้า
ภาพที่ ๑	แผนที่จังหวัดน่าน.....๑๕
ภาพที่ ๒	แผนที่อำเภอเฉลิมพระเกียรติ.....๒๓

สารบัญแผนผัง

		หน้า
แผนผังที่ ๑	สถานที่แสดงการฟ้อนเจิง คบมะผาบแม่สามห่อม.....	๑๒๕
แผนผังที่ ๒	สถานที่แสดงการฟ้อนเจิง คบมะผาบแม่สี่ดำน.....	๑๒๖
แผนผังที่ ๓	สถานที่แสดงการฟ้อนเจิง คบมะผาบแม่หก.....	๑๒๖
แผนผังที่ ๔	สถานที่แสดงการฟ้อนเจิง คบมะผาบแม่แปด.....	๑๒๖
แผนผังที่ ๕	สถานที่แสดงการฟ้อนเจิง คบมะผาบแม่สิบสอง.....	๑๒๖

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ ๑	หิ้งสำหรับวางเครื่องเซ่น.....	๖๓
ภาพที่ ๒	ตาแหลวพร้อมใบแจ้กำหนดการประกอบพิธีและข้อห้าม.....	๖๔
ภาพที่ ๓	ข้าวจ้ำเก็บเมล็ดข้าวสารเพื่อเสีงทาย.....	๖๗
ภาพที่ ๔	ผู้อาวุโส ๔ คน กำลังขะมักเขม้นกับการเล่นไพ่สี่.....	๖๗
ภาพที่ ๕	การปักตาแหลวตรงบริเวณทางขึ้นหอเจ้าพญาหลวงพาดู.....	๗๐
ภาพที่ ๖	เทียนและดอกไม้ที่ใช้ในการประกอบพิธี.....	๗๑
ภาพที่ ๗	หญิงชรานำสวิงไล่ช้อนแมลงเพื่อทิ้งลงกองไฟ.....	๗๒
ภาพที่ ๘	ชาวบ้านช่วยกันชำแหละหมูค้ำที่นำมาเป็นเครื่องเสีง.....	๗๔
ภาพที่ ๙	ข้าวจ้ำนับเมล็ดข้าว.....	๗๕
ภาพที่ ๑๐	ชาวบ้านสานตาแหลวสำหรับปักหน้าหอเจ้าคู้หมอน.....	๗๖
ภาพที่ ๑๑	ครอบครัวที่มาเสีงเจ้าพ่อม้าขาวร่วมรับประทานอาหาร.....	๗๘
ภาพที่ ๑๒	ชาวไทลื้อจุดเทียนลคเคราะห์ในบริเวณวัด.....	๘๖
ภาพที่ ๑๓	แม่บ้านร่ำวงช้อนยุคน.....	๑๐๒
ภาพที่ ๑๔	บั้งไฟที่แต่ละหมู่บ้านส่งเข้าประกวด.....	๑๐๓
ภาพที่ ๑๕	พระกับชาวบ้านขณะดูการจุดบั้งไฟ.....	๑๐๓
ภาพที่ ๑๖	การเตรียมพิธีขึ้นท้าวทั้งสี่ในพิธีตานสบนน้ำ.....	๑๐๖
ภาพที่ ๑๗	พิธีตานสบนน้ำ.....	๑๐๕
ภาพที่ ๑๘	สลากธรรมดา.....	๑๑๘
ภาพที่ ๑๙	สลากโชค.....	๑๑๙
ภาพที่ ๒๐	สลากสร้อย.....	๑๑๙
ภาพที่ ๒๑	ซิบสลาก.....	๑๒๐
ภาพที่ ๒๒	พระให้พรเจ้าของสลาก.....	๑๒๒
ภาพที่ ๒๓	พิธีสืบชะตาหลวงของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๒๔
ภาพที่ ๒๔	ปีที่ใช้ประกอบในการจับลื้อ.....	๑๒๘
ภาพที่ ๒๕	ทับสาที่บันทึกคำจับลื้อ.....	๑๒๙
ภาพที่ ๒๖	การจับลื้อของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๓๐
ภาพที่ ๒๗	เสื่อผู้ชายไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น (แบบเมืองเงิน).....	๑๓๒
ภาพที่ ๒๘	กางเกงผู้ชายไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น (แบบเมืองเงิน).....	๑๓๒
ภาพที่ ๒๙	เสื่อกับหลอดแดงของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๓๓

ภาพที่ ๓๐	ซิ่นม่าน (ซ้าย) และซิ่นเครื่อง (ขวา).....	๑๓๔
ภาพที่ ๓๑	การแต่งกายของหญิงสาวชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๓๕
ภาพที่ ๓๒	ชุดไทลื้อของนักเรียนบ้านห้วยโก๋น.....	๑๓๕
ภาพที่ ๓๓	การนำผ้าเช็ดมาประยุกต์เป็นสไบของแม่บ้านไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๓๖
ภาพที่ ๓๔	การทอผ้าของหญิงสูงวัยชาวไทลื้อ.....	๑๓๖
ภาพที่ ๓๕	ผ้าลายไทลื้อที่ทอโดยหญิงชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๔๑
ภาพที่ ๓๖	ผ้าลายน้ำไหลที่ทอโดยหญิงชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๔๒
ภาพที่ ๓๗	ผ้าลายน้ำไหลไทลื้อที่ทอโดยหญิงชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๔๒
ภาพที่ ๓๘	ผ้าลายกะเหรี่ยง.....	๑๔๘
ภาพที่ ๓๙	ผ้าทอลายผ้าปัก (แบบชาวม้ง).....	๑๔๓
ภาพที่ ๔๐	ผ้าเช็ดของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น.....	๑๔๓
ภาพที่ ๔๑	การประดับคางคกตามฟากถนนบริเวณทางเข้าวัด.....	๑๔๔
ภาพที่ ๔๒	ลวดลายจิดบนผ้าหอบไทลื้อ บ้านห้วยโก๋น (แบบเมืองเงิน).....	๑๔๕
ภาพที่ ๔๓	ผ้าหอบของชาวไทลื้อ บ้านห้วยโก๋นที่ใช้ไหมพรมเป็นประกอบ.....	๑๔๖
ภาพที่ ๔๔	หญิงสูงอายุสะพายขามที่ทอด้วยตนเอง.....	๑๔๖